

25 let Društva katoliških pedagogov Slovenije

Marija Žabjek

"Ljubite svoje sovražnike in molite za tiste, ki vas preganjajo, da boste otroci vašega Očeta, ki je v nebesih. /.../ Bodite torej popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče" (Mt 5,44–45.48). S temi besedami iz evangelija je p. Silvo Šinkovec začel svojo pridigo pri slovesni sveti maši ob praznovanju 25. obletnice *Društva katoliških pedagogov Slovenije* in nadaljeval: "Pred petindvajsetimi leti, februarja 1989, smo se prvič sestali. Na vprašanje, ali je prav, da bi se verni učitelji srečevali, je bil odgovor enoglasen: seveda je prav. Kaj bi počeli na srečanjih? Idej je bilo zelo veliko. Na vprašanje, ali naj bodo srečanja javna, objavljena v medijih, ali zasebna, je prevlado mnenje, naj bodo srečanja javna. Določen je bil prvi odbor. Sledili so pogovori, prve odločitve, prva predavanja, prve duhovne vaje. Rodila se je skupnost katoliških učiteljev. Od samega začetka nas je podpiral tudi nadškof dr. Alojzij Šuštar. Dejal je: »Na novo moramo odkriti duha, v katerem govori Kristus, Njegova beseda je duh in resnica. Da bi spet dali več duha šoli in vzgoji, tistim, ki učijo, in tistim, ki z odprtim srcem iščejo, da bi jim dali več kakor samo tehnično znanje in izobraževanje v smislu védenja, si prizadevamo za celostno človeško vzgojo. Ta pa je možna samo iz duha, v duhu in z duhom. Naše posebno poslanstvo je, da prinašamo duha v šole, vzgojne programe, učbenike in ga posredujemo vsem, tistim, ki hočejo v današnjih in prihodnjih časih izpolnjevati svojo vzgojno in učiteljsko nalogo« (Alojzij Šuštar, 1992).

Mnogokrat smo razmišljali o vlogi učitelja – kako naj učitelj živi svoj poklic. V prvem zborniku smo zapisali: »Da bi iz človeka za sistem postal človek za druge.« Ta želja ostaja. Verjeli smo, da lahko »sooblikujemo slovensko pedagoško misel, ki živi iz krščanskih korenin«.

Dosegli smo nekaj lepih ciljev: včlanili smo se v *Evropsko skupnost katoliških učiteljev* (SIESC) in dvakrat organizirali mednarodni posvet SIESC (2000 in 2004, letos ga organiziramo tretjič); duhovne vaje za učitelje so potekale vsako leto; spodbujali in razvijali smo kakovostno razredništvo, prostovoljno delo, šolo za starše in vzgojni načrt šole; ustvarili etični kodeks in širili etično držo v šolstvu; izobraževali učitelje in vzgojitelje preko seminarjev; ustvarili smo revijo *Vzgoja*."

Bl. Antona Martina Slomška smo razglasili za zavetnika učiteljev, vzgojiteljev, katehetov in staršev, da bi, kot je dejal nadškof Alojzij Šuštar, "dali več duha šoli in vzgoji". Po razglasitvi smo vsako leto organizirali Slomškov dan, podelili Slomškova priznanja in naziv častni član. Pripravili smo še druge projekte, da smo sledili našim štirim stebrom delovanja: poslanstvu, strokovnosti, duhovnosti in povezovanju.

O teh razsežnostih je p. Silvo v pridigi izpostavil: "Na vprašanje, kako vera vpliva na učiteljevo delo, ki je bilo zastavljeno bodočim pedagogom, je bilo več zanimivih odgovorov. Vera je za človeka kot korenine drevesa, iz nje prihaja hrana, življenjski sok, iz vere se napaja duša. Iz vere se oblikujejo temeljne vrednote, naš način gledanja in čutenja, razumevanje sveta. Iz tega humusa stopamo v odnose, v komunikacijo z drugimi ljudmi in vsak odnos je na nek način obarvan s tem humusom. Tudi meje laže postavimo tam, kjer jih je treba, in to ravno zaradi vrednot, ki so orientacijske točke, ki nam pomagajo, zaradi jasne identitete, ki jo daje vera. Veren učitelj jasno vidi, da sta izobraževanje in vzgoja tesno povezana, da gre za spremljanje celostnega razvoja otroka. Na vse učiteljevo delo pa sije Sonce, Bog, preko molitve smo povezani z Njim in On z nami. Veren učitelj vstopa v otrokov notranji duhovni svet, ne da bi se o tem pogovarjal. Ker ta svet pozna, ta svet nagovarja, se z otrokom sreča tudi na duhovni ravni. To je komunikacija, ki jo omogočata Bog, molitev. Veren učitelj v razred in v odnose, tudi s kolegi, prinaša notranji mir, ki ga dobiva iz molitve in povezanosti z Bogom.

Zakaj je torej dobro, da se verni učitelji povezujemo? Povezanost nam daje občutek pripadnosti, ki je ena temeljnih človekovih potreb. Pomembna je tudi podpora, ki jo čuti veren učitelj – v skupini, v društvu, v župniji ... Povezanost daje moralno podporo, čutiš, da nisi sam, v času preizkušnje laže zdržiš. Druženje vernih omogoča rast v veri, tudi ob dogodkih, ki jih organiziramo.

Povezanost omogoča tudi bogatitev stroke, saj svoje delo reflektiramo tudi v luči vere in s tem bogatimo poklicni vsakdan, prakso in teorijo vzgoje. Učitelji smo tudi aktivni del laikov v Cerkvi in povezani lahko damo večji prispevek tudi življenju Cerkve na Slovenskem. Mnogi učitelji so tudi kateheti, delajo v Karitasu, drugih prostovoljnih dejavnostih v Cerkvi, so v župnijskem pastoralnem svetu, bralci beril, pobudniki raznih dogodkov, organizatorji predavanj in kulturno-verskih dogodkov ..."

Da bomo duha poslanstva, duhovnosti, povezanosti in strokovnosti prenesli tudi tistim, ki se nam še niso pridružili, bomo morali delovati in biti temeljiti na področjih, ki jih že ustvarjamo, in poiskati poti in načine, ki bodo navdušili tudi njih. Navzeti se bomo morali duha papeža Frančiška, ki nas s svojimi besedami in dejanji navdušuje in nam daje moči, da delamo naprej.

Priporoča nam, da gremo iz svojih krogov, med ljudi. Iti ljudem naproti pa pomeni stopiti iz nas samih, iz ograde naših lastnih sodb, saj slednje postanejo ovira, zapirajo obzorje, ki je Bog, in pomeni sprejeti držo človeka, ki posluša.

Prva leta je bila potreba po druženju, odprtosti za sprejemanje in ponotranjenje krščanskih vrednot velika. Naša srečanja so bila množično obiskana. Sedaj je ponudbe veliko, verni učitelji pa manj pod nadzorom. Zato ne moremo ostajati več v odjemalskem slogu, kjer pasivno čakamo na učitelje. Spremeniti moramo ustroj in iti tja, kjer nas potrebujejo, k ljudem, k tistim, ki si nas želijo, pa se ne bodo približali zastarelim strukturam in oblikam, ki ne odgovarjajo njihovemu pričakovanju in čutenju. Ustvarjalno moramo iskati, kako bomo postali prisotni v družbenem okolju in prišli v tista okolja, kjer nas še ni.

Živimo v času, ki je nasproten času, ko je imel Dobri pastir v staji 99 ovac, pa je šel iskat izgubljeno. Danes je v staji ena, 99 pa jih je, ki jih ne iščemo. Iskali bomo ljudi v zbornici, jih spoznavali po imenu. Oditu bomo morali ven in prisluhni povabilu nadškofa Šuštarja, da bi bili učitelji pričevalci vere in prisluhni besedam, ki nam jih je na dnevu molitve za slovensko šolo položil na srce: "A treba je veliko poguma, da se bodo učitelji in profesorji javno odločili za Kristusa, to pokazali in povedali, ob vsem spoštovanju tistih, ki tega ne sprejemajo /.../, v potrpežljivosti in pričakovanju, da bo božja milost delovala tudi v njih, brez vsakega vsiljevanja ali pritiska. Živeti in delovati hočemo na tak način, da bo morda le kdo postal pozoren na nas: kaj imajo ti ljudje v sebi, da se odločajo za nekaj drugega kakor večina in da hočejo ljudem prinesiti polno resnico, polno ljubezen, polno svobodo in tisto plemenito človečnost, ki je podlaga za krščansko življenje?"